

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judecători – Cobzac Elena, Burduh Victor, Stratulat Galina, Bejenaru Iurie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena și de către inculpata Hodjaeva Ratha, cu avocatul acesteia, Ciocanu Aliona, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 11 aprilie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2021, în cauza penală privind-o pe

Hodjaeva Ratha Xxxxx, născută la xxxxx, originară din Xxxxx, domiciliată în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 10.11.2016 – 11.04.2017;
2. Instanța de apel : 30.06.2017 – 15.03.2019;
3. Instanța de recurs ordinar : 28.05.2019 – 10.12.2019;
4. Instanța de apel : 30.01.2020 – 09.04.2021;
5. Instanța de recurs ordinar : 07.06.2021 – 06.07.2021.

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 11 aprilie 2017, inculpata Hodjaeva Ratha a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2), art.46 și art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal și în baza acestei legi i s-a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 12 (doisprezece) ani, în penitenciar pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul turismului, angajării în câmpul muncii peste hotarele țării RM, precum și alte activități conexe pe un termen de 5 ani.

S-a dispus încasarea de la Hodjaeva Ratha, în beneficiul statului suma de 35174,18 lei cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că, Hodjaeva Ratha aflându-se în Republica Grecia, orașul Atena, în anul 2014, urmărind scopul recrutării, transportării, adăpostirii, primirii persoanelor, cu și fără consimțământul acestora, în scop de exploatare sexuală comercială, au creat în prealabil o reuniune stabilă de persoane în următoarea componență: Afanas Anastasia, Moroșan Ruslan, o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală.

Grupul criminal organizat condus de către o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza, care avea un plan bine determinat de activitate infracțională, care conținea următoarele etape: identificarea potențialelor victime din mediul social vulnerabil în scop de exploatare sexuală, recrutarea acestora prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, adăpostirea victimelor până la transportarea în țara de destinație pentru a asigura controlul asupra lor și

pentru a evita contactul cu alte persoane sau cu reprezentanții organelor de drept, perfectarea actelor de identitate pentru victime, organizarea transportării victimelor în țara de destinație.

Astfel, pe perioada lunii noiembrie-decembrie 2014, o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza, Hodjaeva Ratha, Moroșan Ruslan, Afanas Anastasia, au instigat mai multe persoane de a comite infracțiunea de trafic de ființe umane, au împărțit și au coordonat rolurile infracționale între membrii acestuia, în vederea recrutării, transportării, adăpostirii, primirii persoanelor cu și fără consimțământul acestora, în scop de exploatare sexuală comercială și obținerea beneficiilor materiale în rezultatul acestor acțiuni, dirijând activitatea grupului criminal organizat de ei. Persoanele menționate acționând în calitate de membri ai grupului criminal organizat și condus de către o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza, Hodjaeva Ratha, Moroșan Ruslan și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, exercitau rolul de a recruta potențialele victime ale traficului de ființe umane prin înșelarea acestora cu privire la natura serviciilor pe care acestea urmau să le presteze în țara de destinație prin abuz de poziție de vulnerabilitate a victimelor, de a pregăti setul de acte necesare în vederea transportării acestora în țara de destinație, de a le adăposti până la transportare și de a le transporta în țara de destinație.

Astfel, în cadrul grupului criminal organizat de o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza, care avea rolul de organizator, a împărțit și coordonat rolurile infracționale între membrii acestuia, în vederea recrutării, transportării, adăpostirii, primirii persoanelor, cu și fără consimțământul acestora, în scop de exploatare sexuală comercială și obținerea beneficiilor materiale în rezultatul acestor acțiuni, dirijând cu acțiunile celorlalți membri ai grupului criminal organizat, precum și de autor, recrutând potențialele victime, adăpostea victimele, pregătea nemijlocit și prin complici seturile de documente pentru transportarea victimelor în țara de destinație, le transporta pe teritoriul țării.

Afanas Anastasia, în cadrul grupului criminal organizat avea rolul de autor, în cadrul grupului criminal organizat și condus de către o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, avea rolul de autor, aceasta recrutând victimele prin abuz de poziție de vulnerabilitate și înșelare cu privire la scopul deplasării în țara de destinație, în scop de exploatare sexuală comercială și obținerea beneficiilor materiale în rezultatul acestor acțiuni.

În cadrul grupului criminal organizat Hodjaeva Ratha, avea rolul de organizator, a împărțit și coordonat rolurile infracționale între membrii acestuia, în vederea recrutării, transportării, adăpostirii, primirii persoanelor, cu și fără consimțământul acestora, în scop de exploatare sexuală comercială și obținerea beneficiilor materiale în rezultatul acestor acțiuni, dirijând cu acțiunile celorlalți membri ai grupului criminal organizat, precum și de autor, recrutând potențialele victime, adăpostea victimele, pregătea nemijlocit și prin complici seturile de documente pentru transportarea victimelor în țara de destinație, le transporta pe teritoriul țării.

Moroșan Ruslan, în cadrul grupului criminal organizat avea rolul de autor, condus de către o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, recrutând potențialele victime prin abuz de poziție de vulnerabilitate și înșelare cu privire la scopul deplasării în țara de destinație, în scop de exploatare sexuală comercială și obținerea beneficiilor materiale, adăpostea victimele, pregătea nemijlocit și prin complici seturile de documente pentru transportarea victimelor în țara de destinație, organiza transportarea lor pe teritoriul țării.

Persoanele nestabilite în cadrul grupului criminal organizat, aveau rolul de organizatori, a împărți și coordona rolurile infracționale între membrii acestuia, în vederea recrutării, transportării, adăpostirii, primirii persoanelor, cu și fără consimțământul acestora, în scop de exploatare sexuală comercială și obținerea beneficiilor materiale în rezultatul acestor acțiuni, dirijând cu acțiunile celorlalți membri ai grupului criminal organizat.

Astfel, într-o zi nestabilită pentru organul de urmărire penală, în toamna anului 2014, grupul criminal organizat și condus de o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza, Hodjaeva Ratha, Afanas Anastasia, Moroșan Ruslan și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, împreună cu Hodjaeva Ratha au comis infracțiunea de trafic de ființe umane în privința lui Xxxxxx în următoarele circumstanțe: în perioada lunii noiembrie 2014, o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza, prin înțelegere prealabilă cu Afanas Anastasia, Hodjaeva Ratha, Moroșan Ruslan și alte persoane necunoscute de către organul de urmărire penală, aflându-se în orașul Atena Republica Grecia, prin intermediul lui Afanas Anastasia, cunoscând de la mama ei despre situația materială grea a lui Xxxxxx, manifestată prin lipsa unui loc de muncă și a mijloacelor financiare pentru întreținere, urmărind intenția de recrutare, prin înșelăciune în scop de exploatare sexuală comercială, pentru a ascunde scopul real de transportare a victimei în țara de destinație, Afanas Anastasia a telefonat-o pe Xxxxxx și i-a propus un post de muncă bine plătit ca dădacă la o grădiniță sau la spălat vase într-o cafenea în orașul Atena Republica Grecia, convorbire care a fost preluată de către o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza, care i-a promis un salariu decent de 1000 euro lunar. Obținând acordul victimei prin înșelăciune, urmărind realizarea scopului infracțional unic al grupului criminal organizat, persoana în privința căreia a fost disjunctă cauza, prin înțelegere prealabilă cu Hodjaeva Ratha, Afanas Anastasia, Moroșan Ruslan și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală i-au procurat bilet la autocarul cu direcția de deplasare Chișinău-Atena și au transportat-o la 05.12.2014 pe Xxxxxx în orașul Atena Republica Grecia.

Așadar, fiind deposedată de către pașaportul Republicii Moldova, lipsită de dreptul de libera circulație de către o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza, Hodjaeva Ratha și Afanas Anastasia, prin înșelăciune, cu aplicarea influenței psihice și cu aplicarea violenței fizice, manifestate prin lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, Hodjaeva Ratha a încercat a o obliga să întrețină raporturi sexuale forțate contra plată, însă din motiv că victima refuza era maltrată sistematic de către o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza, într-o perioadă de aproximativ de 14 zile și violată de către el.

La 18.02.2015, de către IP Glodeni, a fost pornită cauza penală nr.2015090052, în baza art.165 alin.(2) lit.d) și art.155 Cod penal. Cauza penală nr.2015090052 a fost remisă în instanța de judecată, în privința unui învinuit Afanas Anastasia, iar în privința celorlalți participanți, organizatori, complici, la 07.05.2015, de către procuror au fost disjuncte materialele într-o altă procedură separată și pornită o altă cauză penală cu nr.2015090144 în privința cet.Hodjaeva Ratha, Moroșan Ruslan, Ciupac Vitalie și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală.

Ulterior, cauza penală nr.2015090144 a fost remisă în instanța de judecată în privința învinuitului Moroșan Ruslan, iar în privința celorlalți participanți, organizatori, complici, la 26.06.2016, de către procuror au fost disjuncte materialele într-o altă procedură separată și pornită o altă cauză penală cu nr.2016090134 în privința cet.Hodjaeva Ratha, Ciupac Vitalie și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală.

Cauza penală nr.2016048115 a fost disjungată la 18.10.2016, de către Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Oficiul Nord, în procedură separată în privința acțiunilor numitei Hodjaeva Ratha din cauza penală nr.2016090134, pornită în baza art.42 alin.(2), art.46, art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal.

În drept, faptele inculpatei Hojdaeva Ratha au fost încadrate în baza art.42 alin.(2); art.46; art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal, după indicii calificativi: *traficul de ființe umane - autorat și instigare la recrutarea, transportarea, adăpostirea și primirea unei persoane cu consimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială, prin abuz de poziție de vulnerabilitate, prin înșelăciune, prin confiscare de documente, de două sau mai multe persoane, comis de către un grup criminal organizat.*

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Inculpata Hodjaeva Ratha Subhon, prin care a solicitat să fie anulată sentința nominalizată, cu stabilirea cercetării suplimentare judecătorești, cu citatia și audierea suplimentară a tuturor martorilor și părților vătămate, cu emiterea unei sentințe de achitare.

În susținerea apelului, a indicat că, nu este de acord cu sentința emisă, o consideră ilegală, neîntemeiată, emisă și examinată în mod unilateral, cu încălcarea dreptului său la un proces echitabil, prevăzut de art.6 CEDO, la fel și dreptului la apărare, dreptul la traducător. În timpul cercetării judecătorești nu i-a fost acordat dreptul de a da declarații pe deplin, nu i s-a dat posibilitatea de a da întrebări martorilor, cu ce i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Încă la faza cercetării judecătorești instanța de judecată a încălcat art.8 Cod de procedură penală.

3.2. avocatul Ciocanu Aliona și inculpata Hodjaeva Ratha, prin care în apelul suplimentar au solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței Judecătoriei Drochia (sediul Râșcani) din 11.04.2017, examinarea aspectelor de fapt și de drept, reluarea cercetării judecătorești, rejudecarea cauzei, reaprecierea probelor, cu pronunțarea unei noi hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță prin care Hodjaeva Ratha să fie achitată în baza art.390 alin.(1) pct.3), deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii trafic de ființe umane, cu participarea într-o grupare criminală organizată cu titlu de autor.

În argumentarea apelului au invocat următoarele motive:

- instanța neîntemeiat a condamnat-o pe Hojdaeva Ratha, pentru infracțiune pe care nu a săvârșit-o și a dispus neîntemeiat încasarea din contul ultimei cheltuieli judiciare;

- instanța de fond neîntemeiat a restituit și ignorat: decizia nr.501/06.06.2016 a Tribunalului de contravenții penale din Atena a Judecătorilor de caz de pe lângă Curtea de Jurați ai Tribunalului de la Atena, decizie prin care Hodjaeva Ratha a fost declarată nevinovată în ceea ce privește traficul de ființe umane în privința victimei Xxxxxx. Astfel, fiind o dată cercetată penal pe aceleași fapte în Grecia și declarată nevinovată, iar a doua oară este cercetată penal în Republica Moldova pentru aceleași fapte;

- cu referire la prevederile art.4 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană, art. 14 alin.(7) al Pactului internațional cu privire la drepturile civile și politice, art.4, 21, 25 din Constituție, art.53 a Convenției europene privind valoarea internațională a hotărârilor represive din 28.05.1970 Haga, art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, pct.14.7 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, art.414 Cod de procedură penală, au considerat că, sentința instanței de fond este pasibilă de casare ca fiind neîntemeiată și ilegală, deoarece concluziile instanței cu privire la existența faptei infracțiunii prevăzute de art. 165 alin.(3) lit.

a) Cod penal și a vinovăției lui Hodjaeva Ratha în comiterea acesteia sunt eronate și contradictorii probatoriului administrat la judecarea cauzei și a cadrului juridic pertinent;

- la adoptarea sentinței în prezenta cauză instanța de fond nu a ținut cont de prevederile normelor imperative, și anume art.6 alin.(3) lit.a) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (CEDO) și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) la acest articol, coroborate cu prevederile art.8 alin.(3), 66 alin.(2) pct.1), art.24 alin.(2), 325 alin.(1), 281 alin.(2), 296 alin.(2), 389 alin.(2), 394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală;

- contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, instanța de fond nu a făcut o apreciere a fiecărei probe cercetate în ședința de judecată, din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, precum și a tuturor probelor în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, cu privire la învinuirea înaintată și acțiunile inculpaților în privința la fiecare din persoanele recunoscute de organul de urmărire penală ca părți vătămate pe dosar, limitându-se în a face concluzii cu caracter general referitor la existența faptului infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal și a vinovăției sale în săvârșirea acesteia;

- însuși actul de învinuire este contradictoriu, neclar și contrar prevederilor art.6 § 3 lit. a) CEDO, art.281 alin.(2), 296 alin.(2) Cod de procedură penală, nici fapta reținută de instanța de fond expusă în sentință nu conține elementele obligatorii ale componenței infracțiunii de trafic de ființe umane (latura obiectivă), și anume, nu conține nimic referitor la faptul că partea vătămată ar fi fost recrutată, transportată, transferată, adăpostită sau primită de către Hodjaeva Ratha cu sau fără consimțământul acesteia în scop de exploatare sexuală comercială sau necomercială, de libertate;

- instanța a admis neclaritate în sentință indicând că infracțiunea a fost săvârșită de două sau mai multe persoane, formulare calificată de lit.d) alin.(2) art.165 Cod penal, comisă de un grup criminal organizat ce se califică potrivit lit.a) alin.(3) art.165 Cod penal, astfel făcând ca sentința să nu fie suficient de clară;

- partea descriptivă a învinuirii nu corespunde mențiunii despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit, în această cauză concretă conform articolului, alineatului și literei din Codul penal. A menționat că, potrivit părții descriptive a ordonanței de punere sub învinuire „Hodjaeva Ratha avea rolul de organizator” pe când art.42 alin.(2) Cod penal, indicat în ordonanța de punere sub învinuire a lui Hodjaeva Ratha prevede autorat;

- instanța de judecată nu a constatat și nici nu a putut constata rolul dirigitor a lui Hodjaeva Ratha într-un grup criminal organizat. Astfel, Hodjaeva Ratha se exclude din organizatorul sau conducătorul organizației criminale, or acest rol îl deținea Ciupac Vitalii, potrivit constatării instanței din sentință. Ca presupus membru al unei grupări criminale Hodjaeva Ratha ar fi putut purta răspundere doar pentru infracțiunile la a căror pregătire sau săvârșire a participat. Din materialele cauzei se exclude vreo-o participare a lui Hodjaeva Ratha la traficul lui Xxxxxx;

- în învinuirea adusă inculpatei Hodjaeva Ratha la început este indicată forma de participare ca organizator, ulterior în partea decisivă a învinuirii i se incriminează autorat, care nici una, și nici alta nu sunt susținute de faptele reținute de instanță în sentința de condamnare a lui Hodjaeva Ratha. Nu s-a demonstrat legătura subiectivă între ceilalți participanți și Hodjaeva Ratha. Contribuția a mai multor persoane la săvârșirea a aceleiași infracțiuni este o realitate de fapt. Pentru ca această realitate să fie calificată drept participare trebuie să se constate că persoanele au cooperat cu intenție la comiterea infracțiunii. Dacă nu există intenții

nu există nici participare propriu zisă, ci o pluralitate de activități care pot constitui infracțiuni distincte sau acțiuni/inacțiuni care nu sânt infracțiuni. Coeziunea psihică trebuie să fie constatată între fiecare participant și autor;

- în situația creată instanța de judecată, reproducând în sentință ordonanța de punere sub învinuire din 21 aprilie 2015, a încălcat și principiul prezumției nevinovăției, prevăzut de art.8 Cod de procedură penală și s-a expus în favoarea acuzării, neexprimând interesele legii;

- cu referire la prevederile art.24 alin.(2), 394 alin.(1) pct. 1) Cod e procedură penală a menționat că, sunt contradictorii declarațiile părții vătămate Xxxxxx la diferite etape ale urmăririi penale, în ceea ce privește acțiunile lui Hodjaeva Ratha, acesta neavând o poziție unică privitor la cele relatate, și neputând explica rolul inculpatei Hodjaeva Ratha în toată istoria ce i s-a întâmplat. Din declarațiile părții vătămate nu se reține nici un element al laturii obiective prevăzut de norma penală a traficului de ființe umane. Partea vătămată Xxxxxx nu a confirmat că, Hodjaeva Ratha ar fi participat la recrutarea, transportarea, transferul, adăpostirea sau primirea ei, acțiuni ce constituie elemente eminente ale laturii obiective de trafic de ființe umane;

- în sentința de condamnare instanța nu au dat deplină eficiență prevederilor legale, a făcut aprecieri a probelor ce nu se racorda la valoarea acestora;

- probele la care face referire instanța doar enumerându-le acestea fără a prezenta valoarea lor pentru cauza dată nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare, or, au fost cercetate pentru condamnarea lui Afanas Anastasia și Moroșan Ruslan și nu pot fi raportate la acțiunile și în consecință la condamnarea lui Hodjaeva Ratha. A considerat că, este o încălcare a dreptului la un proces echitabil atunci când nu-i este clară includerea sub formă de listă a unor probe scrise dintr-un alt dosar penal și nu este motivată de către judecător de ce acestea urmează a fi puse în baza sentinței în calitate de probe dacă în ele nu relatează despre acțiunile lui Hodjaeva Ratha. Nici una din probele pe care s-a întemeiat acuzarea nu au indicat direct asupra vinovăției inculpatei în fapta incriminată;

- instanța nu a putut explica și motiva în sentință cu suficientă claritate în care din acțiunile sale ar putea fi raportată la autor al traficului de ființe umane și în care moment ca fiind instigator. A considerat că, ilegal și nefondat i-a fost incriminată fapta de trafic de ființe umane lui Hodjaeva Ratha, or, în acțiunile sale nu sunt întrunite elementele infracțiunii de trafic, cu referire la art.113 alin.(1) Cod penal;

- dacă se cercetează obiectiv declarațiile martorilor și a părții vătămate ce țin de acțiunile lui Hodjaeva Ratha, în privința lui Xxxxxx nu a întreprins nici una din acțiunile prevăzute de norma Codului penal pentru traficarea acesteia. Xxxxxx a fost traficată de alte persoane, dar nu de Hodjaeva Ratha. Lipsește latura obiectivă și subiectivă a acestei infracțiuni. Lipsește cu desăvârșire legătura cauzală;

- caracteristica lui Hodjaeva Ratha și toate materialele caracteristice sunt pozitive. Respingerea declarațiilor și poziției inculpatei că ea nu a comis fapta imputată doar prin referirea că, este apreciată de instanță ca metodă aleasă pentru evitarea răspunderii penale de cele comise, declarațiile ultimei fiind respinse prin declarațiile părții vătămate, a martorilor și prin probele scrise, care instanța le reține ca fiind veridice și în concordanță cu circumstanțele de fapt ale cauzei, considerându-le convingătoare, constituie o încălcare a art.6 CEDO;

- apelanții au menționat că sunt împotriva încasării de la Hodjaeva Ratha în beneficiul statului a sumei de 37 174,18 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Or, alin.(2) art.227 Cod de procedură penală prevede

exhaustiv lista cheltuielilor judiciare. Instanța de judecată nu a motivat la care categorie de cheltuieli din lista prevăzută de legea procesual-penală ar putea fi raportată suma de 37 174,18 lei, adjudecată spre plată inculpatei. Astfel, de cheltuieli urmează a fi trecute în contul statului și nu există temei legal de a fi încasată suma din contul lui Hodjaeva Ratha.

4. Prin decizia Curții de apel Bălți din 15 martie 2019 apelul inculpatei Hodjaeva Ratha și apelul suplimentar comun al avocatului Ciocanu Aliona și al inculpatei Hodjaeva Ratha, s-a admis, s-a casat parțial sentința în cauză în latura cheltuielilor judiciare, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, după cum urmează:

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la Hodjaeva Ratha a sumei de 35174, 18 lei cu titlu de cheltuieli judiciare în beneficiul statului, s-a respins ca nefondată.

În rest dispozițiile sentinței Judecătorei Drochia sediul Râșcani din 11.04.2017, s-au menținut fără modificări.

5. Procurorul, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe, în privința cheltuielilor judiciare.

5.1. Avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatei, invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct.6),8) Cod de procedură penală, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea totală a acesteia, precum și a hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatei Hodjaeva Ratha de sub învinuirea imputată, deoarece fapta nu întrunește elementele infracțiunii de trafic de ființe umane.

6. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 decembrie 2019 s-au admis recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina și de avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpatei Hodjaeva Ratha, s-a dispus casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 martie 2019, cu dispunerea rejudecării cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2021, apelul inculpatei Hodjaeva Ratha și apelul suplimentar comun al avocatului Ciocanu Aliona și al inculpatei Hodjaeva Ratha, au fost admise, cu casarea sentinței în cauză, și emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Hodjaeva Ratha a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a aplicat o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip închis.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la Hodjaeva Ratha a sumei de 35174, 18 lei cu titlu de cheltuieli judiciare în beneficiul statului, a fost respinsă ca nefondată.

7.1. În motivarea soluției date instanța de apel a concluzionat că acțiunile lui Hodjaeva Ratha se încadrează în art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, iar instanța de fond a judecat superficial cauza dată, apreciind eronat împrejurările în fapt, iar ca rezultat a constatat eronat aspectele de drept, ce au dus la o calificare greșită a acțiunilor inculpatei în baza art.42 alin.(3), art.46, art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal. În atare împrejurări este determinată casarea sentinței în latura penală.

Instanța de apel a considerat, că vina inculpatei fiind dovedită deplin, prima instanță eronat a conchis, că acțiunile acesteia se încadrează în baza art.42 alin.(3), art. 46, art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal. Opozant concluziilor instanței de fond, instanța de apel a constatat, că acțiunile lui Hodjaeva Ratha se încadrează în art.165 alin.2) lit.d) Cod penal, motivând eficient soluția.

Instanța de apel a constatat că, inculpata Hodjaeva Ratha a comis infracțiunea de trafic de ființe umane în privința lui Xxxxxx în următoarele circumstanțe: Xxxxxx fiind deposedată de pașaportul Republicii Moldova, lipsită de dreptul de libera circulație de către o persoană în privința căreia a fost disjungată cauza, Hodjaeva Ratha, adăpostind-o și îndrumând-o prin înșelăciune, cu aplicarea influenței psihice o obliga să întrețină raporturi sexuale forțate contra plată, păzind-o să nu fugă, într-o perioadă de aproximativ de 14 zile și violată de către el, infracțiune prevăzută de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, adică, primirea și adăpostirea părții vătămate cu sau fără consimțământul acesteia, în scop de exploatare sexuală comercială, săvârșită prin înșelăciune și abuz de poziție de vulnerabilitate, de mai multe persoane.

Instanța de apel a reiterat că, în cazul din speță nu poate fi admisă solicitarea procurorului privind condamnarea lui Hodjaeva Ratha în baza art.42 alin.(3), art.46, art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal, or, conform art.46 Cod penal, rezultă că, grupul criminal organizat este reuniunea stabilită de persoane care s-au organizat în prealabil pentru a comite una sau mai multe infracțiuni, totodată conform prevederilor Convenției ONU, „*privind crima organizată transnațională*” din 15 noiembrie 2000, urmează că grupul criminal organizat este grupul structurat din 3 sau mai multe persoane, care funcționează o perioadă de timp și acționează împreună pentru a comite una sau mai multe infracțiuni grave definite în conformitate cu această Convenție, în scopul obținerii directe sau indirecte a unor avantaje bănești sau alte avantaje materiale.

Astfel, chiar dacă la caz figurează mai multe persoane, care au participat la realizarea laturii obiective a traficului de ființe umane în privința părții vătămate Xxxxxx, totuși inculpata Hodjaeva Ratha nu avea un rol activ, specific unui membru al unui grup criminal organizat, și nu a fost demonstrat că, ea de mai mult timp face parte din acest grup, la fel nu au fost aduse probe în confirmarea faptului că, Hodjaeva Ratha are rol de organizator și că plănuia pe viitor să mai comită infracțiuni de acest gen.

Instanța de apel a ajuns la ferma convingere privind prezența în acțiunile inculpatei Hodjaeva Ratha, a elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.165 alin. 2) lit.d) Cod penal.

În justificarea concluziei enunțate, instanța de apel a reținut că traficul de ființe umane înseamnă recrutarea, transportarea, adăpostirea sau primirea de persoane prin amenințarea cu forța sau prin folosirea forței sau a altor forme de constrângere, prin răpire, fraudă, înșelăciune, abuz de putere sau situație de vulnerabilitate sau prin oferirea sau acceptarea de plăți sau foloase pentru obținerea consimțământului unei persoane care deține controlul asupra unei alte persoane, în scop de exploatare. Exploatarea va include, la nivel minim, exploatarea în prostituție sau alte forme de exploatare sexuală, muncă sau servicii forțate, sclavie sau practici similare sclaviei, servitute sau prelevare de organe.

În cazul din speță, obiectul juridic special a faptei comise de inculpata R.Hodjaeva constituie multitudinea de relații sociale cu privire la libertatea Xxxxxx. Referitor la obiectul juridic secundar, în cazul dat este format din relațiile sociale cu privire la posesia asupra documentelor de identitate a Xxxxxx.

Traficul de ființe umane reprezintă o infracțiune deosebit de periculoasă, care duce în mod esențial la încălcarea drepturilor și libertăților persoanei.

La caz instanța de apel a constatat că inculpata a comis acțiunea de adăpostire și primire a victimei, prin înșelăciune, abuz de vulnerabilitate, cu scopul exploatării sexuale comerciale, motivând, că adăpostirea victimei este plasarea acesteia într-un loc ferit pentru a nu fi

descoperită de către reprezentanții organelor de stat sau de terțe persoane care ar putea denunța traficanții. Astfel, s-a constatat că așa numitul „magazin”, constituie un apartament amplasat în subsolul unui bloc locativ, unde atât ferestrele cât și ușile erau amenajate cu gratii, iar ferestrele aveau obloane din lemn, care permanent erau închise, întrucât victima nu știa e ziua sau noaptea.

Primirea victimei este preluarea victimei traficate de către o altă persoană de la persoana care i-a transmis-o prin vânzare-cumpărare, schimb, dare în chirie, cesiune în contul unei datorii, donație sau alte asemenea tranzacții cu sau fără recompense. Prin urmare, inculpata pentru supravegherea și convingerea de a presta servicii sexuale, îmbrăcarea Xxxxxx primea diverse cadouri de la V.Ciupac.

Instanța de apel a menționat că abuzul de poziție de vulnerabilitate, constă în utilizarea de către traficant a stării speciale în care se găsește o persoană datorită, în special a situației sale precare din punct de vedere al supraviețuirii sociale. Starea de vulnerabilitate poate fi condiționată de diferiți factori cum ar fi: izolarea victimei, situația ei economică grea, psihică, afectarea familială sau lipsa de resurse sociale și altele. Abuzarea de situație de vulnerabilitate a victimei constituie element al traficului. Prin situația de vulnerabilitate a victimei urmează a înțelege orice tip de vulnerabilitate, fie cea psihică, afectivă, familială, socială sau economică. Se are în vedere ansamblul de situații disperate care poate face un om să accepte exploatarea sa.

Așadar, instanța de apel a reținut că modalitățile expuse mai sus au fost întrunite în speța dată, fiind întreprinse în scopul exploatarea sexuală comerciale ale victimei, astfel realizându-se și latura subiectivă a competenței prevăzute la art.165 Cod penal.

Circumstanțele stabilite denotă că Xxxxxx a fost recrutată prin înșelăciune, adăpostită și primită de către R. Hodjaeva și prin abuz de poziție de vulnerabilitate, astfel încât partea vătămată aflându-se deja în Grecia și plasată într-un subsol, a fost informată de Hodjaeva Ratha ce trebuie să facă și cum să se îmbrace pentru a nu fi maltrată de către Ciupac V., or aceasta răspundea de exteriorul fetelor care practicau prostituția.

Hodjaeva Ratha a încercat a o obliga să întrețină raporturi sexuale forțate contra plată, însă din motiv că victima refuza era maltrată sistematic de către o persoană în privința căreia a fost disjungată cauza, într-o perioadă de aproximativ de 14 zile și violată de către el.

Versiunea apărării că inculpata este victima traficului de ființe umane și urmează a fi achitată pe motiv că ultima nu a săvârșit faptele incriminate, nu este justificat, or vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, este demonstrată prin probe pertinente și concludente care demonstrează contrariul. Or, comportamentul acesteia exprimat prin tolerarea maltratării părții vătămate, precum și încercările acesteia de a o convinge de a presta servicii sexuale, și primirea de cadouri din partea lui V.Ciupac denotă existența în acțiunile acesteia a infracțiunii date.

Analizând condițiile speței prin prisma prevederilor pre-citate, instanța de apel a considerat, că rezultând din circumstanțele cauzei ce privesc motivele, modalitatea comiterii faptei infracționale, gradul prejudiciabil și personalitatea inculpatei, în privința lui Hodjaeva Ratha urmează a fi aplicată pedeapsa sub formă de închisoare.

Instanța de apel a reținut, că Hodjaeva Ratha a fost găsită vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, sancțiunea căruia prevede privarea de libertate pe un termen de la 7 la 15 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita anumite obligații pe un termen de la 2 la 5 ani, care prin prisma normei art.16

alin.(5) Cod penal se califică ca deosebit de gravă, concluzionând, că pentru fapta comisă inculpata urmează să ispășească pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executare în penitenciar închis pentru femei. Categoria și cuantumul pedepsei la caz fiind în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu personalitatea inculpatei, și anume: nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, anterior nu a fost judecată, are la întreținere trei copii minori.

În opinia instanței de apel, pedeapsa stabilită prin prezenta decizie inculpatei Hodjaeva Ratha este proporțională faptei comise de către aceasta, în raport cu criteriile complementare ce vizează personalitatea celui vinovat, este echitabilă și pasibilă să atingă scopul pedepsei penale, de restabilire a echității sociale, de corectare a vinovatului. În opinia instanței de apel pedeapsa astfel aplicată va putea influența asupra convingerii inculpatei de necesitatea respectării Legii penale și a valorilor morale.

Instanța de apel a respins solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la Hodjaeva Ratha a sumei de 35174, 18 lei cu titlu de cheltuieli judiciare în beneficiul statului.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reiterat că, suportarea cheltuielilor respective de către stat, constituie o obligație pozitivă a acestuia, în sensul prevederilor CEDO, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

8. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, în termen, prin care indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2021, cu trimiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs procurorul a indicat următoarele motive :

- temei pentru declararea recursului ordinar constituie prevederile art.427 alin.(1) pct.pct.6), 10), 12) Cod de procedură penală, deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- la pronunțarea deciziei în privința lui Hodjaeva Ratha, instanța de apel greșit a reîncadrat acțiunile lui Hodjaeva Ratha de la art.42 alin.(2), art.46, art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal la art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, interpretând eronat și contradictoriu probatoriul prezentat de partea acuzării. Or, instanța de apel neîntemeiat a subminat atât rolul lui Hodjaeva Ratha la comiterea infracțiunii, cât și a celorlalți membri ai grupului criminal, cărora de rând cu inculpata le-a fost incriminată infracțiunea de trafic de ființe umane, comisă de un grup criminal, ignorând sentințele anterioare pe alți membri ai grupului criminal, ca de exemplu sentința de condamnare a lui Afanas Anastasia din 11.04.2016, cercetată în ședința de judecată și care are puterea lucrului judecat;

- instanța de apel în decizia sa nu a reținut în sarcina lui Hodjaeva Ratha comiterea de către ea a infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, în baza căreia a recunoscut-o vinovată prin dispozitivul deciziei adoptate, segmentat făcând referire doar la elementele constitutive ale infracțiunii respective, prin ce se constată, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii adoptate;

- comiterea infracțiunii incriminate inculpatei Hodjaeva Ratha se confirmă prin cumulul de probe veridice, utile, concludente, care se află într-o coroborare reciprocă, administrate de către

organul de urmărire penală în prezenta cauză și recurentul nu este de acord cu constatarea făcută de către instanța de apel cu referire la reîncadrarea efectuată pe cazul din speță;

- la stabilirea și individualizarea pedepsei, instanța de apel urma să ia în considerație și faptul, că, sancțiunea art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal în comiterea căreia a fost recunoscută vinovată Hodjaeva Ratha prevede pe lângă închisoarea pe un termen de la 7 la 15 ani închisoare, precum și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita anumite obligații pe un termen de la 2 la 5 ani, însă a omis să se expună la emiterea deciziei vis-a-vis de pedeapsa complementară obligatorie la caz;

- recurentul consideră, că pedeapsa stabilită inculpatei de instanța de apel, n-a fost individualizată corect și legal;

- la fel, consideră neargumentată respingerea încasării de la Hodjaeva Ratha în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în sumă de 35174,18 lei din următoarele considerente: cheltuiala respectivă a fost suportată de către stat pentru extrădarea inculpatei Hodjaeva Ratha din Republica Elenă;

- odată ce inculpata Hodjaeva Ratha a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii, incriminate ei, cheltuielile judiciare, suportate pentru extrădare, urmează să fie încasate de la inculpată;

- procurorul consideră, că instanța de apel nu a clarificat obiectiv circumstanțele cauzei examinate prin prisma încadrării juridice a faptei incriminate, individualizării pedepsei penale, precum și neîncasării cheltuielilor juridice, adoptând o hotărâre neargumentată în aceste laturi.

8.1. La fel, au declarat recurs și inculpata Hodjaeva Ratha, cu avocatul acesteia, Ciocanu Aliona, în termen, prin care indicând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8), 11) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor judecătorești inferioare, cu pronunțarea unei noi decizii, conform căreia, Hodjaeva Ratha să fie achitată de învinuirea de trafic de ființe umane adusă în baza art. 165 alin (3) lit. a) Cod penal, art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe motiv că ea nu a săvârșit faptele incriminate, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală.

În motivarea cererii de recurs recurenții au indicat următoarele motive:

- hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței; 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii; 11) persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă (a fost achitată de Tribunalul din Athena, anterior extrădării);

- instanța de apel prin decizia din 09 aprilie 2021 a dat o soluție nemotivată și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, a făcut ca și prima instanță o apreciere eronată a probelor, a făcut concluzii care nu se racordează la ansamblul probatoriului acumulat pe cauză, cu o interpretare contrară legii materiale, dând faptei săvârșite încadrarea juridică necorespunzătoare, ajungând la concluzii contradictorii că, acțiunile inculpatei Hodjaeva Ratha conțin elementele infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal;

- instanța de apel, chiar dacă a încadrat faptele lui Hodjaeva Ratha în alin. (2) lit. d) art.165 Cod penal și a constatat că aceasta nu a avut rol activ în traficarea lui Xxxxxx, nu a motivat în ce au constat acțiunile lui Hodjaeva Ratha în traficarea lui Xxxxxx și neîntemeiat a condamnat-

o pe Hodjaeva Ratha pentru acțiunile incriminate și infracțiunea pe care ea nu a săvârșit-o;

- sentința instanței de fond și decizia instanței de apel sunt pasibile de casare ca fiind neîntemeiate și ilegale, deoarece concluziile instanței cu privire la existența faptei infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(3) lit.a) CP sau de art.165 alin (2) lit. d) Cod penal și a vinovăției lui Hodjaeva Ratha în comiterea acesteia sunt eronate și contradictorii, de asemenea concluziile date sunt contrare probatoriului administrat la judecarea cauzei și a cadrului juridic pertinent;

- la adoptarea sentinței și a deciziei în prezenta cauză instanțele de judecată nu au ținut cont de prevederile normelor imperative, și anume art.6 alin.(3) lit.a) din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO) la acest articol, coroborate cu prevederile art.8 alin.3, 66 alin. (2) pct. 1), art.24 alin.(2), 325 alin. (1), 281 alin. (2), 296 alin. (2), 389 alin. (2), 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

9. Referitor la recursul declarat de către inculpata Hodjaeva Ratha, cu avocatul acesteia, Ciocanu Aliona.

Judecând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea deciziei atacate în această parte din următoarele motive.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Lecturând recursul declarat, se constată că recurenții indică temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 11) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, ori instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței; sau nu au fost întrunite elementele infracțiunii; sau persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile invocate de recurenți nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Colegiul penal lărgit raportând temeiurile invocate de recurenți în recurs cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de inculpată cu avocatul acesteia, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile inculpatei Hodjaeva Ratha și avocatul Ciocanu Aliona, hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției este în corespundere cu dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus clar, privind întrunirea elementelor infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, la fel fapta săvârșită de inculpata Hodjaeva Ratha fiind încadrată juridic corect,

fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurenți, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiurilor prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

Deși titularii cererilor de recurs invocă faptul, că instanța de apel nu s-a expus referitor la toate argumentele din apel, considerând că în așa mod instanța de apel a ignorat aprecierea corectă a probelor propusă de apărare, Colegiul penal lărgit atestă că aceste argumente, în principiu, se referă la prezentarea propriei versiuni cu privire la nevinovăția inculpatei, însă simplul dezacord al recurenților cu soluția pronunțată în speță, nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat.

Totodată instanța de recurs notează că motivarea unei hotărâri reprezintă un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

La caz, instanța de apel a reîncadrat acțiunile inculpatei de la art.42 alin.(3), art. 46, art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal în art.165 alin. (2) lit. d) Cod penal, iar apărarea critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerând că probele administrate nu confirmă vinovăția inculpatei Hodjaeva Ratha de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.165 alin.(2) lit. d) Cod penal, însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită, reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatei Hodjaeva Ratha potrivit art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Astfel, deși recurenții invocă lipsa probelor care ar dovedi vinovăția inculpatei Hodjaeva Ratha, instanța de apel corect a reținut, că vinovăția acesteia se dovedește prin declarațiile părții vătămate Xxxxxx, care sunt în coroborare cu probele existente la dosar și care demonstrează faptul că ultima a fost adăpostită și primită de către R. Hodjaeva, prin înșelăciune, și prin abuz de poziție de vulnerabilitate, or, partea vătămată, aflându-se deja în Grecia și plasată într-un subsol, de care era responsabilă Hodjaeva Rahta, care o informa ce trebuie să facă și cum să se îmbrace pentru a nu fi maltrată de către Ciupac V., cu scopul exploatării sexuale comerciale, ce consta în obligarea să întrețină raporturi sexuale forțate contra plată, însă din motiv că victima refuza era maltrată sistematic de către o persoană în privința căreia a fost disjunctă cauza, într-o perioadă de aproximativ de 14 zile și violată de către el.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind reîncadrarea acțiunilor inculpatei Hodjaeva Ratha din prevederile art.42 alin. (3), art.46, art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal în baza art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Totodată, fiind nefondat și argumentul recurenților, în ce privește acel fapt, că constatarea instanței de apel se califică ca proxenetism, infracțiune prevăzută la art.220 Cod penal.

Respectiv, din conținutul argumentelor recursului nu se atestă nici un motiv care ar confirma că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, așa cum prevede art.6 pct.11¹) Cod de procedură penală. La fel, în speță nefiind identificat nici un temei de recurs din cele menționate de recurenți și conținute în art.427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În continuare, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că în speță nu pot fi reținute argumentele aduse de către inculpata Hodjaeva Ratha împreună cu avocatul său, Ciocanu Aliona, cu privire la necesitatea pronunțării unei hotărâri de achitare, or, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că Hodjaeva Ratha a comis infracțiunea de trafic de ființe umane în privința lui Xxxxxx.

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit conchide că în speță nu este incident nici temeiul de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

Argumentul recurenților precum că „*instanța de apel nu a motivat în ce au constat acțiunile lui Hodjaeva Ratha în traficarea lui Xxxxxxși neîntemeiat a condamnat-o pe Hodjaeva Ratha pentru acțiunile incriminate și infracțiunea pe care ea nu a săvârșit-o*”, Colegiul îl consideră neîntemeiat și declarativ, or instanța de apel a constatat întemeiat că în acțiunile inculpatei sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal și în special acțiunea (adăpostire și primire), mijloacele (prin înșelăciune, abuz de vulnerabilitate) și scopul (exploatarea sexuală comercială – impunerea de a presta servicii sexuale contra plată).

Totodată, se reține, că instanța de apel întemeiat n-a reținut în acțiunile inculpatei prevederile art.42 alin.(3), art. 46, art.165 alin.(3) lit. a) Cod penal, motivându-și eficient concluzia în acest sens, or acuzarea n-a prezentat probe concludente ce ar confirma, că inculpata Hodjaeva Ratha a fost membrul unui grup criminal organizat, fiind organizatorul și instigatorul comiterii infracțiunii de trafic în privința părții vătămate Xxxxxx, sau a altor persoane.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel în decizia sa (f.d.20 verso - 21 verso, vol.V) corect a indicat și stabilit că inculpata Hodjaeva Ratha a comis infracțiunea de trafic de ființe umane în privința lui Xxxxxx, argumente ce sunt acceptate și însușite de către instanța de recurs, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Colegiul penal lărgit consideră neîntemeiat și argumentul recurenților *precum că cauza a fost judecată contrar principiului „non bis in idem”*, indicând ca temei pentru recurs prevederile pct.11 alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, invocând, că inculpata este condamnată pentru aceeași faptă, pentru care, anterior extrădării, a fost achitată de Tribunalul din Athena, în mod definitiv, or acest argument, invocat și în apel a fost combătut motivat și de către instanța de apel, care a ajuns la concluzia, că la caz nu se constată încălcarea acestui principiu.

Pornind de la noțiunea principiului *non bis in idem* invocat supra, Colegiul penal lărgit statuează că, acest principiu este inaplicabil speței deduse judecării, or, la caz nu există o hotărâre de achitare, sau încetare a cauzei penale pe aceleași temeuri și în privința aceleiași persoane după cum indică apărarea.

Instanța de apel întemeiat a reținut, că prin decizia nr. 501/06.06.2016 a Tribunalului de contravenții penale din Atena, Hodjaeva Rahta a fost declarată nevinovată pentru acțiunea de trafic de persoane în comun, efectuată ca profesie, deoarece, din infrastructura care a fost creată cu intenția de executare repetată a acțiunii în cauză, fiind dovedit scopul de obținere a veniturilor din aceasta numai în cazul părții vătămate Xxxxxx, săvârșită în Atena, într-o perioadă de timp încă necunoscută, dar care a fost cuprinsă, în mod cert, în primele douăzeci de zile ale lunii decembrie 2014. Prin urmare, autoritățile elene au examinat o cauză penală inițiată în privința inculpatei, pentru faptele comise de aceasta, altele decât cele din cauza speței și care nu constituie infracțiunea prevăzută de art.165 alin.(2), lit.d) Cod penal, mai mult ca atât, că în privința acesteia a fost executată cererea de comisie rogatorie și de extrădare înaintată de organele competente ale Republicii Moldova, (f.d.70 - 75; 82-84; f.d.239, VI. 1) de către Autoritățile Elene.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel întemeiat a reținut că Tribunalul de contravenții penale din Atena a examinat alte acțiuni decât cele incriminate de către autoritățile R.M, luând în considerație că decizia autorității Elene a fost pronunțată la 06.06.2016, iar extrădarea de către aceleași autorități a fost executată la 16.10.2016 (f.d.71-77, VI.II).

Colegiul penal lărgit nu acceptă nici motivele invocate în recursul ordinar cu privire la încălcarea prevederilor art.6 CEDO cu referire la ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, cauzele CEDO enumerate în recurs și prevederile art.8 alin.3, 66 alin.(2) pct. 1), art.24 alin.(2), 325 alin.(1), 281 alin.(2), 296 alin.(2), 389 alin. (2), 394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, considerându-le declarative și irelevante pentru speța dată, decizia instanței de apel fiind corect motivată în acest sens.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că motivele invocate de recurenți, nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs și nu sunt întemeiate din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi teme de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei adoptate pe caz.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul ordinar declarat de către inculpata Hodjaeva Rahta cu avocatul acesteia, Ciocanu Aliona, urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea deciziei atacate în această parte.

9.1. Referitor la recursul declarat de procurorul Lisnic Elena.

Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis, cu casarea parțială a hotărârii contestate, în latura pedepsei penale în partea neaplicării pedepsei complementare și în partea neîncasării cheltuielilor judiciare suportate pentru extrădarea inculpatei, și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei

de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat de procuror, se constată că acesta este întemeiat în baza pct.6), 10), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, precum și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Din conținutul recursului rezultă că, partea acuzării nu este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei, invocând, că *„instanța de apel a subminat rolul inculpatei la comiterea infracțiunii, cât și a celorlalți membri ai grupului criminal organizat, ignorând sentințele anterioare pe alți membri ai grupului criminal ca de exemplu Afanas Anastasia din 11.04.2016, cercetată în ședința de judecată și care are puterea lucrului judecat”*.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel la pronunțarea deciziei în privința lui Hodjaeva Ratha întemeiat a reîncadrat acțiunile inculpatei Hodjaeva Ratha de la art.42 alin.(2), art.46, art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal la art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal, just făcând referire la elementele constitutive ale infracțiunii respective, apreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală. Prin urmare, argumentele procurorului și temeiul prevăzut la pct.12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală în sensul că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, sunt neîntemeiate.

Se reține, că instanța de apel întemeiat n-a reținut în acțiunile inculpatei prevederile art.42 alin.(2), art.46, art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal, motivându-și eficient concluzia în acest sens, or acuzarea n-a prezentat probe concludente ce ar confirma, că inculpata Hodjaeva Ratha a fost membrul unui grup criminal organizat, fiind organizatorul și instigatorul comiterii infracțiunii de trafic în privința părții vătămate Xxxxxx, sau a altor persoane, iar argumentul acuzării, că *„instanța de apel a ignorat sentințele anterioare în privința altor membri ai grupului criminal ca de exemplu Afanas Anastasia din 11.04.2016, cercetată în ședința de judecată și care are puterea lucrului judecat, ce urma să le pună la baza condamnării inculpatei, după cum a procedat prima instanță”*, Colegiul penal lărgit îl consideră ca unul neîntemeiat, or, instanța de apel eficient și-a argumentat soluția în acest sens. Astfel, argumentul dat al acuzării este contrar constatărilor din hotărârea CEDO din 23 februarie 2016, în cauza Navalnyy și Ofitserov c. Rusiei (cererile nr. 46632/13 și 28671/14), privind încălcarea articolului 6 § 1 (Dreptul la un proces echitabil) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, conform căreia Curtea a constatat că condamnarea complicei reclamantilor în cadrul unei proceduri accelerate separate a privat reclamanții de garanțiile fundamentale ale unui proces echitabil. Astfel, în lipsa altor probe concludente și pertinente, doar existența unor sentințe de

condamnare a altor persoane în proceduri separate, pentru comiterea unor fapte în complicitate cu inculpata în cauză, întemeiat nu au fost acceptate de către instanța de apel ca probe pentru condamnarea acesteia în baza art.42 alin.(2), art.46, art.165 alin.(3) lit.a) Cod penal.

Totodată, procurorul critică decizia instanței de apel precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale în privința inculpatei Hodjaeva Ratha, temeuri ce se încadrează la pct.6), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală și în special ce ține de neexpunerea asupra aplicării inculpatei a pedepsei complementare obligatorii, prevăzute de lege.

Colegiul lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază și pedeapsa aplicată în privința inculpatei Hodjaeva Ratha este contrar prevederilor legale.

Astfel, instanța de apel prin decizia din 09 aprilie 2021 a recunoscut-o vinovată și a condamnat-o pe Hodjaeva Ratha în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, la închisoare pe un termen de 7 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

Colegiul penal lărgit reține că la stabilirea și individualizarea pedepsei, instanța de apel urma să ia în considerație și faptul, că, sancțiunea art.165 alin.(2) lit.d) Cod penal în comiterea căreia a fost recunoscută vinovată Hodjaeva Ratha prevede pe lângă închisoarea pe un termen de la 7 la 15 ani închisoare, precum și pedeapsa complementară cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita anumite obligații pe un termen de la 2 la 5 ani, însă instanța de apel a omis să se expună la emiterea deciziei referitor la pedeapsa complementară obligatorie la caz.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră întemeiat argumentul procurorului din recurs, precum că pedeapsa stabilită inculpatei Hodjaeva Ratha n-a fost individualizată întemeiat și legal de către instanța de apel, decizia urmând a fi casată și în partea dată, cu transmiterea cauzei la rejudecare.

La fel întemeiate sunt și argumentele procurorului privind motivarea contradictorie și contrar normelor legale, în special art.227, 229 Cod de procedură penală ce țin de respingerea încasării de la Hodjaeva Ratha a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 35174,18 lei, în legătură cu extrădarea inculpatei din Republica Elenă.

Astfel, în motivarea soluției adoptate instanța de apel a indicat superficial că „...*prin urmare, suma pretinsă de acuzatorul de stat nu este inclusă în lista cheltuielilor judiciare prevăzute la art.227 Cod de procedură penală, în sensul dat cerința fiind neîntemeiată. Mai mult ca atât, Colegiul penal reiterează că, suportarea cheltuielilor respective de către stat, constituie o obligație pozitivă a acestuia, în sensul prevederilor CEDO, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal...*”, considerând necesar respingerea solicitării procurorului în acest sens, fără a-și argumenta soluția în corespundere cu normele relevante, această motivare fiind una contradictorie, contrar prevederilor art.227,229, 535 Cod de procedură penală.

Astfel, potrivit art.227 Cod de procedură penală:

(1) Cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

(2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele:

pct. 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

(3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Conform art.229 Cod de procedură penală:

(1) Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

(2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

(3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

La fel, din materialele cauzei se reține că, extrădarea inculpatei Hodjaeva Ratha a fost necesară pentru buna desfășurare a urmăririi penale și examinării cauzei în instanțele de judecată, astfel cu toate că, aceste cheltuieli au fost avansate de către stat, aceasta nu-l absolvă automat pe inculpată de la achitarea acestora, or după pronunțarea unei hotărâri de condamnare, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Deci, acțiunea de extrădare a inculpatului constituie o acțiune procesuală în cauza penală, care este reglementată de art. 227 alin. (2) pct. 5) Cod de procedură penală.

Totodată, se reține, că instanța de apel n-a luat în considerație și prevederile articolului 535 Cod de procedură penală, art. 24 din Convenția europeană de extrădare și art. 11 din Legea nr.371 din 01.12.2006 cu privire la asistența juridică internațională în materie penală, or aceste norme reglementează suportarea cheltuielilor de extrădare la momentul efectuării acesteia, între părțile (statele) implicate în procedura extrădării, dar nicidecum procedura recuperării cheltuielilor suportate de către stat, după condamnarea persoanei, situație reglementată de prevederile art. 227-229 Cod de procedură penală, care stipulează cazurile în care instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, fiind stabilite exhaustiv și excepțiile de neîncasare a cheltuielilor de la condamnat, iar cheltuielile de extrădare nu se regăsesc printre excepții.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține, că nu poate fi menținută nici sentința în partea încasării cheltuielilor de extrădare, or aceasta a fost casată integral de instanța de apel, fiind pronunțată o nouă soluție de condamnare a inculpatei în baza altei norme penale.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că erorile de drept constatate supra, sesizate de acuzatorul de stat, se încadrează în cele prevăzute de pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel, nu a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, și, ținând cont de faptul, că acestea nu pot fi reparate de instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată parțial, în latura pedepsei și a cheltuielilor de judecată, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, cu menținerea în rest a deciziei.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să înlăture

erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către inculpata Hodjaeva Ratha, cu avocatul acesteia, Ciocanu Aliona.

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lisnic Elena, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 aprilie 2021, în latura pedepsei penale în partea neaplicării pedepsei complementare și în partea neîncasării cheltuielilor judiciare suportate pentru extrădarea inculpatei, în cauza penală privind-o pe **Hodjaeva Ratha Xxxxx**, și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **23 august 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Burduh Victor

Stratulat Galina

Bejenaru Iurie